

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Disputationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinque

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

7 An qui cum conscientia mortalis communicat, iure Ecclesiastico teneatur
confiteri, cum primum potest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

sequenter dicere debet, hoc sacramentum non esse institutum ad illum effectum, ut propriam & particularem causam eius, sed solum ut cum aliis sacramentis, quae ad hoc sunt specialiter instituta aliquo modo concurrat, saltem ut in voto susceptum, & id eo nunquam debet per se, & ex intentione applicari ad illum effectum, nisi per sacramentum, vel cum Sacramento Penitentiae, aut in re ipsa applicatum, aut saltem in voto per contritionem.

SECTIO VI.

Verum, qui sine confessione praemissa communicat post conscientiam peccati mortalis, teneatur ex iure diuino statim confiteri, quam primum possit.

Mlti & graues auctores videntur sentire, in eo casu teneri hominem ad confitendum post communionem, cum primum commode possit. Ita sentit Glossa recepta à Canonistis in capitulo. De homine, extra, de celebr. missar. dicit enim, eum, qui ob inopiam confessoris accedit cum sola contritione, teneri ad habendum propositum confitendi, cum primum possit: non teneretur autem ad hoc propositum, nisi haberet obligationem confitendi, statim quia ad contritionem solum est necessarium propositum confitendi tempore debito. Atque eodem modo loquuntur ex recentioribus Soto, Couarr. & alii locis supracitatis, & apertius Scot. in 4. d. 9. q. vnica ad 2. dicit, in eo casu posse differri confessionem, donec occurrat opportunitas confitendi. Et ratio esse potest, quia praecipuum obligabat ad confitendum ante communionem: ergo cum hoc factum non fuerit, perseuerat illa obligatio, & veluti semper inquit, & vrget, donec impleatur. Et confirmatur: quia consuetudo fidelium ita videtur interpretari hoc praecipuum, omnes enim qui accedunt absque confessione praemissa, cum timore accedunt, & proponunt illico confiteri, cum primum potuerint.

Dupliciter accidere potest, ut quis communicate sine confessione: primo sine causa & excusatione, sed cum graui culpa. Secundo ob veram necessitatem & sine culpa. Dico ergo primo, qui indigne communicauit sine confessione, non teneretur postea hoc titulo statim confiteri, sed solum tempore, alias debito. Dico, hoc titulo, quia si iterum communicaturus, propter eam causam, vel aliam similem, poterit teneri, sed non de hoc agimus, sed praecise de obligatione relicta ratione praecedentis communionis. Et ita est euidentis assertio, primo exemplis, nam si Sacerdos ministrat sacramentum in peccato mortali, non teneretur postea hoc titulo statim conteri, quamuis debuisset prius conteri, quam ministraret sacramentum: & omitendo peccauerit, & in vniuersum, qui omisit actum, ad quem tenebatur in tali occasione vel opportunitate, licet tunc peccauerit omitendo, transacta illa occasione, non teneretur postea exercere actum. Et hinc sumenda est ratio à priori huius veritatis, quia, si hoc praecipuum consideretur ut affirmatiuum, non obligat pro semper, sed pro determinatis temporibus, extra quae non obligat, etiam si contingat pro aliquo tempore debito non impleri: nam praecipua affirmatiua non obligant per modum restitutionis ad faciendum actum tempore debito omissum: alias qui omisit sacrum in die festo, debet statim in die sequenti audire. Si autem hoc praecipuum consideretur, ut negatiuum, sic non obligat postea ad aliquem actum, sed solum ad non communicandum iterum sine praevia confessione: ergo, si non sit iterum communicaturus, ex vi praedicti praecipui diuini, non teneretur statim confiteri. Secundo hinc sequitur, idem dicendum esse de illo, qui bona conscientia & ob necessitatem, confessionem praetermisit ante communionem, scilicet, ex vi iuris diuini non teneri ad statim confitendum. Ita docuit

Naturus in Summa capitul. 2. numero 10. Et patet à fortiori ex praecedenti. Nam si is, qui peccando communicauit sine confessione praemissa, non teneretur statim confiteri, cur obligabatur is, qui sine peccato id fecit? Praeterea exemplis decideri potest, nam si quis obligatus fuit ad confessionem faciendam ratione periculi mortis, & id facere omisit ob inopiam confessoris, transacta occasione, non teneretur statim confiteri, postquam periculum euasit: idem est de illo qui omisit sacrum sine culpa, tempore debito, propter absentiam Sacerdotis, qui non teneretur postea audire, cum primum possit. Denique ratio generalis est, quia praecipua affirmatiua non obligant pro semper, sed pro certis temporibus & opportunitatibus, quibus transactis, cessat eorum obligatio, siue tunc impleta fuerint, siue non, cum culpa vel sine illa, hoc autem praecipuum, de quo agimus, est affirmatiuum, & solum praecipit confessionem, ut dispositionem ad communionem, seu ratione Eucharistiae sumendam, ideo transacta illa opportunitate seu necessitate, cessat obligatio: & idem reperitur in omni praecipuo, quod aliquid praecipit solum, ut dispositionem ad aliud: Nam cessante illo actu, ad quem ordinatur dispositio cessat ratio dispositionis, ut sic, & ita etiam cessat materia seu obiectum talis praecipui, & ideo nullius momenti est illa ratio, quod obligatio praecipui, quia non fuit impleta, semper maneat & vrgeat: Non est enim hoc necessarium, quando mutata est occasio, & consequenter pertransiit proprium tempus, pro quo obligat praecipuum.

Tertio hinc concluditur, ad communicandum digne sine praemissa confessione, confessoris inopia non esse necessarium speciale propositum confitendi statim nacta occasione: sed solum illud propositum confitendi, quod ad contritionem necessarium est. Ita sentit Diuus Thomas infra, quaestione. 83. artic. 6. ad 2. Vbi solum requirit propositum confitendi & satisfaciendi. Et ratio est clara ex dictis, quia ille non teneretur statim confiteri post communionem: ergo nec teneretur proponere id facere: ergo tale propositum neque est necessarium necessitate praecipui, neque sub aliqua ratione medij, quia ad habendam contritionem satis est propositum confitendi tempore debito. Neque ex usu fidelium aliud colligi potest: si vero aliqui Doctores aliter locuti sunt, exponendi sunt, docuisse id, quod est melius & securius, non vero quod est simpliciter necessarium ac sufficiens.

SECTIO VII.

Verum qui post conscientiam peccati mortalis communicat sine confessione, iure Ecclesiastico teneatur confiteri cum primum potest.

Hæc dubitatio proponitur ad explicandum ius Quod si conscientiam peccati mortalis non praemissa confessione celebrauerit, quam primum confiteatur. Nam ex horum tenore verborum constat, in eis contineri praecipuum, & ita sunt ab omnibus Doct. intellecta. Rursus ex materia constat, esse rem grauem Ecclesiasticam, atque ita praecipuum hoc obligare sub mortali. De his ex dictis colligitur, hoc praecipuum esse Ecclesiasticum: ostendimus enim ex solo iure naturali, aut diuino non posse colligi huiusmodi obligationem: atque ex modo loquendi ipsius Concilij non obfcure idem colligitur, nam de priori generali praecipuo confitendi ante communionem dicit: Ecclesie consuetudinem illud declarasse, quod non affirmat de hoc praecipuo, sed solum illud statuit: est ergo praecipuum Ecclesiasticum, non antiquum, sed de nouo ab ipso Concilio latum, quia ante illud nec scriptum nec traditum, nec consuetudine introductum reperitur. Ex quo tandem fit, eos, qui obligantur hoc praecipuo, ita teneri in eo casu ad habendum propositum

Quoniam ad 1110.

Qui indigne communicauit sine confessione, non tenetur postea hoc titulo statim confiteri, cum primum potuerint.

Qui post conscientiam peccati mortalis non praemissa confessione celebrauerit, quam primum confiteatur.

si tum confitendi, quam primum possint, sicut tenetur habere propositum seruandi alia praepcepta, quia hoc est vnu ex praepceptis, & non est maior ratio de illo, quam de aliis. Superius vero nonnulla circa hoc praepceptum declaranda.

Dubium.

Primum est, an hoc praepceptum obliget solos Sacerdotes, vel etiam laicos. Nauarr. cap. 2. num. 10. affirmat obligare omnes, quia si Concilium interrogaretur de laicis idem dixisset, cum sit eadem omnium ratio, quod ergo illis verbis positum sit nomen Sacerdotum, ex accidenti vel casu accidisse videtur, fortasse, quia haec necessitas frequentius in Sacerdotibus contingit. Dico tamen, hoc praepceptum non obligare laicos, sed solos Sacerdotes. Probat, quia in explicanda lege positiua standum est verbis: neque obligatio eius amplius est extendenda, quam verba legis in proprietate intellecta requirant. Dicere autem verba Concilii casu cecidisse seu irrepisse, praesertim in re tam graui, & in lege ferenda, absurdissimum est & temeritate non vacat: cum ergo Concilium nominet Sacerdotes, de illis est proprie ac praecise intelligendum. Quod autem Nauarr. dicit: Concilium interrogatum, fuisse responsum idem de laicis, primum nihil refert, nam, sicut non peccat quis in eis, quae esset facturus, si tentaretur, sed in ijs quae facit, ita non obligat superior per ea, quae praeciperet si animaduerteret, vel si ei daretur occasio, sed per ea, quae praecipit. Deinde, illud est omnino incertum, quis enim hoc ei reuelauit? aut qua certa ratione id colligi potest? praesertim, cum argumentum a simili in materia praepceptorum inualidum sit. Addo, posse sufficientem rationem differentiae assignari; tum, quia ad celebrandum maior quaedam reuerentia ac praeparatio requiritur: tum etiam, quia eo ipso, quod haec necessitas frequentius accidit sacerdotibus, merito hac obligatione praeventiuntur, ne facile assuescant, confessionem praetermittere. Ex qua resolutione sequitur, Sacerdotem, qui communicat more laicorum, non obligari hac lege, tum quia ille non se gerit tunc ut Sacerdos, sed ut laicus, & ideo solum communibus legibus laicorum astringi videtur, tum etiam, quia ille tunc non celebrat, Concilium autem solum loquitur de Sacerdote celebrante. Sed quares, an sit idem dicendum de Sacerdote faciente officium in die Parasceues? ille enim neque consecrat neque sacrificat, unde non videtur proprie celebrare. Et idem quaeri potest de illo, qui post consecrationem peccauit mortaliter, & statim communicat praemissa contritione. Item de illo, qui assumitur ad complendum & consummandum sacrificium ab alio inchoatum, quem fortasse contingit mori statim post consecrationem. Respondetur in huiusmodi casibus, obligare hoc praepceptum, quia satis est, quod sacerdos solemniter in die Parasceues, & ut minister publicus, consummet sacrificium seu sacramentum, nam haec actio est proprie Sacerdotis, & sub nomine celebrationis merito comprehenditur iuxta communem usum, & sensum huius vocis.

Sacerdos qui ob oblivione ante communionem non est confessus praedicti iure non tenetur cum primis postea posse confiteri.

Secundo explicandum est, an obliget hoc praepceptum eum Sacerdotem, qui solum propter oblivionem celebrat absque confessione praemissa. Videtur enim eum obligare, tum propter paritatem rationis, tum etiam, quia illa est quaedam humana necessitas, ergo vere dici potest talis Sacerdos celebrare sine confessione propter urgentem necessitatem; ergo obligatur verbis illius legis. Nihilominus probabilius existimo, hunc casum non comprehendi sub hac lege, si verba eius exacte pensentur, tum quia, qui est oblitus, proprie non habet conscientiam sui peccati pro eo tempore, nam conscientia dicit actum. Concilium autem aperte loquitur de Sacerdote celebrante cum conscientia peccati. Praeterea oblitio non proprie dicitur vrgens necessitas, de qua Concilium loquitur. Denique addi potest ratio, nam qui bona fide accedit oblitus, iuxta conscientiam suam nihil

omittit, neque formaliter, neque materialiter, quod iure diuino praepceptum est, sed excusatur eo modo, quo omni fere humana actione interuenire potest excusatio: Et ideo non oportuit, ut in huiusmodi casu aliquid speciale Concilium disponeret noni onus & obligationem imponendo, secus vero est in eo, qui sciens, & videns, confessionem omittit ob causam vrgentem. Animaduertendum autem est, hoc procedere, quando oblitio durat, donec sacramentum sumptum sit, nam, si quis ex obliuione accedat ad celebrandum, & in ipsa actione ante sumptionem sacramenti recordaretur sui peccati, & nihilominus sacramentum sumeret sine confessione, iuxta doctrinam traditam praecedenti sectione, in eo casu obligaretur, hac lege, quia manifeste comprehenditur verbis eius, tunc n. communicat sine confessione propter vrgentem necessitatem, & cum conscientia peccati. Sed quid si prius esset confessus, & tunc recordaretur vnius peccati in confessione oblitus? Respondetur, etiam teneri ex vi huius legis, quia iuxta supra dicta tenebatur illud confiteri ante communionem ex diuino praepcepto, & solum illud omittit sine peccato, ob necessitatem vrgentem: ergo quoad hoc comprehenditur sub lege a Concilio lata.

Tertio declarandum est, an Sacerdos, qui sine necessitate ob malitiam celebrat absque confessione praemissa, hac lege comprehendatur, videtur enim obligatus multo maiori ratione; nam, si obligatus qui non peccauit, omittendo confessionem, cur non multo magis obligabitur is, qui peccando eam omittit? Nihilominus dicendum est, huiusmodi hominem non comprehendi hac lege, quia Concilium solum loquitur de illo, qui necessitate vrgente hoc facit, sed autem positiua solum obligat, prout lata est, & argumentum a paritate rationis in hac materia est inefficax. Deinde reddi potest ratio diuersitatis, nam hoc praepceptum inter alias causas videtur impositum ad tollendam occasionem fingendi necessitatem celebrandi sine praeva confessione, vel differendi nimis confessionem. Cum enim sit Sacerdoti imposita obligatio confitendi, statim post celebrationem, si antea non potuit, ac bona fide omisit, multo magis erit sollicitus quilibet timoratus Sacerdos de praemittenda confessione, antequam celebret: haec autem ratio non procedit in ijs, qui sine titulo necessitatis in peccato celebrant, & ideo non oportuit de nouo obligationem vellaqueum eis imponere, quia ipso diuino iure satis obligantur ad praemittendam confessionem, aut equam celebrent.

SECTIO VIII.

Vtrum qui peccauit mortaliter, etiam si contritus sit & confessus, teneatur aliquo temporis spatio communionem differre.

Solent nonnulli praecedente nocte mortaliter peccare, & statim die sequenti confessione praemissa, sacram facere vel communicare: inquirimus igitur, an hoc liceat, quia non desunt graues auctores, qui dicunt esse peccatum mortale. Ita sentit Nauarrus in summ. Hispana, capit. 21. num. 50. & de Penitentia, distinct. 6. cap. 1. & Couarruu. in Clemen. Si furiosus, p. 3. n. 8. vbi dicit, esse impium negare, peccare mortaliter eum Sacerdotem, qui post fornicationem praecedenti nocte commissam, sequenti die celebrat, etiam si contritus sit & confessus, & in hanc sententiam videtur inclinare Marsilius in 4. quaest. 6. art. 4. & Gerson. de praeparatione ad Miss. confid. 5. & Alphons. 37. lit. vii. Tribuitur etiam D. Thom. hic, art. 7. qui dicit, pollutionem nocturnam, quae ex peccato mortali oritur, ex necessitate impedire communionem. Et eodem modo citari potest Gregorius, qui ad interrogationem primam Aug. dicit, oportere, ut per diem a comunione abstineat, qui ex praeva cogit